

TOVERI

LÄNNEN SUOMALAISEN TYÖVÄESTÖN ÄÄNENKANNATTAJA

ILMOTUSHINTA 60 senttiä tuuma.—Kilpailu- ja viikkim...
Ilmotukset \$1.50 kerta; \$3.00 kolme kertaa tavallista kokoa...
Suuren ilmoituksen hinta...
Kilpailu- ja viikkim...
Ilmotukset \$1.50 kerta; \$3.00 kolme kertaa tavallista kokoa...
Suuren ilmoituksen hinta...
Kilpailu- ja viikkim...
Ilmotukset \$1.50 kerta; \$3.00 kolme kertaa tavallista kokoa...
Suuren ilmoituksen hinta...

TILAUSHINNAT Yhdysvalloissa ja Canadassa:
Yksi vuosikerta... \$5.50 Kuusi kuukautta 3.00
Kolme kuukautta... \$1.60 Yksi kuukausi... .60
Suomen ja muualle ulkomaille:
Yksi vuosikerta... \$8.50 Kuusi kuukautta 4.50
SUBSCRIPTION RATES in the United States:
One Year... \$5.50 Six Months... \$3.00
Three Months... \$1.60 One Month... .60

No. 109 MAANANTAINA, TOUKOK. 10 P.—MONDAY, MAY 10 1920.—KOLMASTOISTA VUOSIKERTA.—VOL. XIII

SUURI INNOSTUS VALLITSEE SOS.-PUOL. KONVENTIONISSA 10,000 SIELUA KOKOUKSESSA

Monta tärkeää päivän kysymystä sisällytetään ohjelmaan. Valtava innostus temmannut edustajat Wm. Fosterin, teräslakon johtajan, puheen johdosta.

(Sähkösanoma Toverille)
New York, N. Y., 9 p. toukok. — Sosialistipuolueen kansalliskonventioni alkoi määräämällä lauantaina. Sata neljäkymmentä edustajaa oli läsnä, edustusten 33 valtiota. Morris Hillquit valittiin puheenjohtajaksi. Hillquitin avauspuheen pääsivelenä oli, että keskittökannan kokoonpanon ja kapitalistien liberalismin ovat maahan murskaantuneet Woodrow Wilsonin mukana. Woodrow Wilsonin "uuden vapauden" apostoli, on täyttynyt maan urkkijoilla ja provokaattoreilla sekä vanhat poliittisilla vangeilla.

KAIKKI TYÖT SEISAHTUNEET BUTTESSA

Associated Industries saanut ensimmäisen kolauksen osoitettujen hajoamisen merkkejä (Butte Bulletinista)

Täsmälleen niinkuin oli määrätty Workingsmen's Unionin jäsenet Buttessa ja Silver Bowkauntissa menivät lakkoon tänään (toukok. 7 p:nä) pakottaakseen hyväksymään palkan korotusvaatimuksen, joka korotaisi heidän päivittäisen "eläkkeensä" kuuteen dollariin. Lakon vaikutus alkoi heti tuntua koko kauntissa ja varsinkin Buttessa. Workingsmen's Union kuuluu American Federation of Labor-liittoon.

LYNCH LAW AND THE IMMIGRANT ALIEN

BY FREDERIC C. HOWE. (From The Nation.)

The test of America's love of liberty is our willingness to insure it to those who have never known justice; to those who have no means of protest, no power to which they can appeal for protection. There are 16,000,000 persons of alien birth in the United States. Most of these have come from southern and central Europe. Many do not speak our language. They are unfamiliar with our laws and institutions. They have received little assistance in adjusting themselves to American life. The vast majority are manual workers. They do our dirty work. It is their labor that gives us our leisure. They produce a great part of the wealth which the rest of us enjoy. Industrial America rests on the backs of the alien workers who form our defenseless class.

The unnaturalized alien in America has been made a man without a country. He is outside the protection of the commonest safeguards which we throw about a criminal. He has no claims on the bill of rights; he is not protected by the constitution. The alien is a person, it is true, and the constitution speaks of persons, not citizens. Yet by acts of congress and by the decisions of the courts his person and his liberty have been gradually shorn of those safeguards that our Anglo-Saxon traditions have made so sacred to the American-born. The immigrant alien may be deported for a score of reasons. The majority of them are industrial. They spring from something we have done to the alien rather than his condition when he landed. The great majority of aliens are deported because they have broken down in the industrial machine; they have become a public charge. They have been discarded by the mine, by the mill, by the factory, by the packing plant. America refuses to assume the costs and the consequences of its own industrial processes. It makes no provision for human depreciation, obsolescence, or decay. It does this for its machines; but not for human beings. These we use up and then send back to the countries from which they came. Aliens are also deported because of moral reasons; latterly, because of political opinions. A Tolstoy would have to be deported. So would Bernard Shaw. There is scarcely a critical political philosopher in Europe today who would not be deportable under our laws.

It is not alone the reasons for deportation, it is the method that is so cruel. No matter what the alien is to be deported for, no matter if the deportable condition is traceable to America, the alien has no day in court in which he can tell his story; he has no jury of his peers who will understand his experiences; he has no impartial judge guided by rules of evidence, or even by the traditions and customs which our laws have thrown about a person on trial, to see that he secures justice. The alien may not appeal to the laws of his own land; and there are no laws in his adopted land to which he can appeal. There is no indictment by a grand jury to ascertain his guilt; what he gets is more of an inquisition, a star-chamber inquest, than a trial. The proceedings are in secret. The public is excluded; so is the press. Even the alien's family—his wife, his children—are not admitted. Up to recently the alien was denied a lawyer until after the inspector had made out a case. Then the lawyer was of little value.

JUNARIKKO LÄHELLÄ PORTLANDIA

Kymmenen ihmistä surmaantunut, 34 vaikeasti loukkaantunut sunnuntaina

Portland, Ore., 10 p. toukok. Kymmenen henkilöä lieene saanut surman ja 38 loukkaantui vaikeasti, monet hengenvaarallisesti, kun kaksi nopeasti kulkevaa Southern Pacific radan sähköjunaa ajoi vastakkain eilen kello puoli 11 aikana aamupäivällä Berthan aseman luona, Portlandin kaupunginrajojen ulkopuolella.

Syyksi onnettomuuteen selitettiin se, että kauan yhtön palveluksessa ollut moottori-insinööri ei noudattanut määräyksiä. Tämä moottorimies, Silas K. Willetts, junassa N:o 124, matkalla Hillsborosta Portlandiin, surmaantui kopissaan, kun junat törmäsivät päistikkää yhteen. Hänen junansa oli määrä seisoa Berthassa ja odottaa vastaantulevaa junaa N:o 107. Juna ei pysähtynyt Berthan asemalla, vaan ajoi kovalla vauhdilla eteenpäin puolen mailin taipaleen. Tämä puoli mailia on aivan suora tie, mutta seuraavassa kääntäessä tuli juna N:o 107 vastaan yllämainitulla surullisella seurauksella. Molemmat ajoivat kovalla vauhdilla. Moottorimiehet olivat juuri ennättäneet asettaa ilmajarrut päälle kun yhteen törmäys tapahtui.

SHERIFFI OLI HYÖKKÄÄJÄNÄ BUTTESSA

(Butte Bulletinista)

Thomas Manningin kuolemansyytä tutkivan lautakunnan kuulustelussa perijaintaina oli sensaationimäinen piirteensä se, että J. Hakala erehdyttiänsä tunsi sheriffi John K. O'Rourke samaksi mieheksi, joka julkimalla tavalla hyökkäsi A. S. Embreen kimppuun vähän ennen kuin lakkolaisia ruvettiin ampumaan Anacondan maella Verikeskiyökköönä. Hakala sanoi seisonensa neljän jalan päässä Embree'stä ja O'Rourkesta, ja kun O'Rourke astui huoneeseen, osotti Hakala häneen, sanoen: "Tuossa on sama mies."

O'Rourke poistui heti kuulusteluhuoneesta. Hakala todisti olevansa Amerikan kansalainen eikä elättävää vaimoaan ja kolme alaikäistä lastaan, jotka asuvat Buttessa. Madelaine Lynch, 17-vuotias katolisen Central-koulun oppilas, kumosi täydellisesti Anacondan kupariyhtiön palkattujen murhaajien ja sheriffin viraston väitteet, että ennen lakkolaisien teurastusta Anacondan tiellä, olisi ammuttu laukaus Simmonsin ruokatalosta.

Tyttö sanoi olleensa ruokatalossa ennen ampumista, ampumisen aikana ja myös sen jälkeen, ja hän todisti sellaisella varmuudella, että Anacondayhtiötä ja sheriffin virastoa edustavat lainopilliset neropat eivät uskaltaneet ruveta häntä ristikulustelemaan; avastetaan kenties, että pitempi kyseleminen toisi esille muita heille vahingollisia totuuksia. Useat toiset henkilöt tulevat vahvistamaan neiti Lynchin todistuksen. Hänen todistuksensa jo edellytti, että pysyhyrttu Templeton teki väärinvalvan, vannonensa nähneensä ammuttavan Simmonsin ruokatalon ikkunasta ennen hyökkäystä Verikeskiyökköönä.

ITALIA JA SALAISET SOPIMUKSET

Italian hallitus julkaisee ehdot, joilla se yhtyi mailman sotaan

Lontoo, toukok. 9 p. — Eilen julkisuuteen saatettiin "valkosessa kirjassa" julkaistua ehdot, joilla Italia yhtyi mailman sotaan liittolaisten puolelle. Siitä käy selvillä, että Venäjän bolshievien pitempi aika sitte julkaisema Italian ja ententen välisen sopimus, jonka he saattoivat julkisuuteen yhtäaikaan useiden muiden salaisien, tsaarhallituksen arkistosta otettujen sopimusten kanssa, oli paikkansa pitävä.

Sopimuksen mukaan, joka on allekirjoitettu huhtikuun 26 päivänä, 1915, Italian oli yhdyttävä sotaan kuukauden sisällä allekirjoittamis päivästä lukien ja sen se sitte tekikin, julistamalla sodan keskusvaltoja vastaan toukokuun 27 päivänä. Ententen Italian lupama pakkio määrätiellään sopimuksessa yksityiskohtiaan myöten.

Sopimuksessa ei luvata Finnele Italian, vaan sanotaan se luovutettavan Kroatialle, Serbialle ja Montenegroille, joista maista oli päätetty muodostaa Jugoslavia. Italia sitoutui pitämään sopimuksen salassa ja olemaan tekemättä erikoisrauhaa keskusvaltojen kanssa.

CENTRALIAN TYÖVÄESTÖ SAI OPPIA

(Butte Bulletinista)

Centralia, Wash., 8 p. toukok. Illalla esiintyi Centralian koululautakunnan edessä kaupungin työväenjärjestöjen keskusneuvoston lähetystö vastustamassa sitä menettelyä, että kaupungin koulussa opetetaan yksipuolista — työväestölle vahingollista — politiikkaa lapsille. Lähetystön puheenjohtaja L. F. Dixon lausui, että työväestö tulee tästä edes enempi huomiota koululaitokseen ja katsomaan, että epäkohta korjautuu.

Työväenneuvoston puheenjohtaja moitti myös, että H. E. Venessin annettiin puhua koulussa Aseleppöäivien murheen jälkeen sallimatta toiselle puolelle tilaisuutta esittää asiansa; että koulussa oli jaettu lentoilehtisiä "Bolshivism versus Americanism" ja että American Legionin periaateohjelmaa ja perustuslakia ei saisi opettaa ellei myöskin opeteta American Federation of Laborin periaateohjelmaa ja perustuslakia.

Puhkeako sota Unkarin ja Böömin välillä

(True translation filed with the Postmaster at Astoria, Ore., May 10, 1920, as required by section 19 of the Act of Oct. 6th, 1917.)

Lontoo, toukok. 9 p. — Sodan pelätään puhkeavan Unkarin ja Tsekko-Slovakian välillä, kerrotaan "Daily Expressille" Praagista tullessa tiedonannossa. Unkarissa kerrotaan mobilisoitavan ikäluokat aina 1874:stä 1901:een saakka.

Uudista tilauksesi ajoissa, ettei keskeytystä lehden lähettämässä tapahtu.

VENÄJ. KARHU KERÄÄMÄSSÄ VOIMIAAN

Ryhtyäkseen oikein todentamalla taistelemaan puolalaisia vastaan

(True translation filed with the Postmaster at Astoria, Ore., May 10, 1920, as required by section 19 of the Act of Oct. 6th, 1917.)
Lontoo, toukok. 9 p. — Puolalaiset ja ukrainalaiset joukot vallottivat Kievin viime torstai-ilta, tämä käyden selville Moskovassa annettua virallisesta lausunosta, josta tänne saatiin tieto langattomalla lennättimellä.

Varsova, toukok. 9 p. — Eilen deten kohti Dnieperiä puolalais-ukrainalaiset joukot eilen menivät Ras-joen poikki ja vallottivat Rokitnan ja Bialatsergiovien, näistä viimeksimainittu oli 40 englannin peninkulmaa etelään Kievinistä.

Varsovan lehdet tietävät kertoa, että puolet niistä 360:stä Ukrainan(?) armeijan upseereista, jotka antautuivat puolalaisille, olivat saksalaisia.

Siperiasta joukkoja Puolan rintamalle

Lontoo, toukok. 9 p. — Venäjän neuvostohallituksen kerrotaan ruvenneen kulettamaan suurinta osaa siperilaisista armeijastaan Puolan rintamalle taistelemaan puolalaisia vastaan. Käkille(?) työläisille Venäjällä on annettu määräs aseastautua ja heidät tullaan lähettämään läntiselle rintamalle.

Parisista tulleet tiedot kertovat ukrainalaisten tiedottaneen sinne, että puolalaiset ovat katkaisseet rautatien 40 engl.-peninkulman päässä Kievinistä, joten Venäjän armeija voi kohdata voittamattomia vaikeuksia perääntyessään.

Kehottaa bolshievikeja neuvottelemaan Wrangelin kanssa

Lontoo, toukok. 9 p. — Englannin ulkoministeri Curzon on lähettänyt Neuvosto-Venäjän ulkoministerille Tshitscherinille nootin, jossa hän esittää suoraan neuvottelua Denikinin armeijan jätteiden ylikomentajan kenraali Wrangelin kanssa. Englanti haluaa näitä neuvotteluita, jotta niissä voitaisiin keskustella etenevien bolshievistien armeijan pysäyttämistä Krimin niemellä ja niihin tulisivat ottamaan osaa myös Englannin edustajat.

Vastauksessaan Curzonin noottiin on Venäjän ulkoministeri Tshitscherin ilmoittanut, että neuvostohallitus on valmis myöntämään tehtyyn ehdotukseen ja ryhtymään neuvotteluihin Englannin hallituksen, taikka kenen hyvänsä sen suosittaman henkilön kanssa vihollisuuksien lopettamisesta Krimin sektorilla ja että Venäjän hallitus puolestaan sallii näihin neuvotteluihin ottaa osaa kenraali Wrangelin samoin kuin brittiläisten viranomaistenkin.

Nootissaan Tshitscherin sanoo vihollisuuksien Kaukaasian rintamalla loppuneen ja Venäjän hallituksen hän sanoo tehneen estyksen eri maiden hallituksille rauhanneuvottelujen aloittamisesta hetimiten. Venäjän hallitus lupaa ottaa Englannin hallituksen edut Kaukaasiassa huomioon.

Turkkilaisiakin Bakussa

Berliini, toukok. 9 p. — Saksalaisille lehdille Moskovasta tulleet tiedot kertovat, että Turkin entinen sotaministeri Enver-pasha, nuorturkkilaisen johtaja, on saapunut Moskovaan. Hänen sanotaan asettuneen johtamaan Turkin nationalisteja.

Tänne yksityisiä teitä tulleet tiedot kertovat, että Enverin veli Nouri-pasha on johtanut turkkilaisista joukko-osasto, joka on yhdessä bolshievien kanssa marssinut Bakuun.

Lisää punaisia Puolan rintamalla

Lontoo, toukok. 9 p. — Tänne Moskovasta tullessa virallisessa tiedonannossa sanotaan, että Venäjän nousevan taistelemaan puolalaisia vastaan. Viime torstaina sanotaan enemmän

CARRANZAN HALLITUS KUKISTUNUT

Vallankumoukselliset ovat asemiherroina Mexicossa

(Sähkösanomatieto)
Mexico City, toukok. 10 p. — Tänne on tullut vahvistus tiedolle, että Carranza on joutunut kumouksellisten vangiksi. Kumoukselliset ovat saaneet hänet kiinni Apizacossa, Tlaxacalan valtiossa.

Agua Prieta, toukok. 10 p. — Kumouksellisen hallituksen sotaministeri kenraali Calles vaakuutti täällä ennen Juarezin lähtöään, että kumoukselliset eivät telota Carranzaa, vaan että hänet tutkitaan ja tuomitaan Mexican lakien mukaan.

Nogales, Arizona, toukok. 9 p. — Tänne eilen saapuneet tiedot kertovat Mexicon presidentin Carranzan joutuneen kapinallisten vangiksi kun nämä valtasivat Mexico Cityn. Tämä tieto tuli tänne Mexico Citystä Chihuahuan ja Hermosillon kautta.

Agua Prieta, toukok. 9 p. — Kumouksellisten komentaja kenraali Calles sai eilen Chihuahuan sähkösanoman, jossa sanotaan kenraali Obregonin menneen Mexico Cityyn eilen aamulla.

Nuevo Laredossa olevien liittoballituksen joukkojen komentaja kenraali R. Garcia on sähköttänyt presidentti Carranzalle, kehottaen häntä eroamaan virastaan heti, jotta voitaisiin välttää virenvuodatus. Hän on myös ilmoittanut Carranzalle, että Nuevo Laredon varusväki ei tule pysymään lojaalisena hänelle. Carranzan joukkojen komentajat Vera Cruzin ja Toluantepechin valtioissa, kenraalit Sanchez ja Castanea ovat myöskin liittyneet kapinallisiin. Kapinalliset ovat vallottaneet Oaxacan pääkaupungin. Joidenkin tietojen mukaan pitäisi parlamentin alahuoneen antaneen julistuksen, jossa sanoo kannattavansa kapinallisia.

Yhdysvaltain sotilaita viedään Key Westiin

Washington, toukok. 9 p. — Laivastoministeriöstä tiedotetaan: Suuri joukko Yhdysvaltain merijalkaväkeä lähetetään heti Key Westiin, mistä se voidaan nopeasti lähettää Mexicoon, suojelemaan siellä olevia amerikkalaisia, jos se käy tarpeelliseksi. Nämä sotilaita viedään Key Westiin kuletuksella "Hendersonilla".

El Paso, toukok. 9 p. — Mexicon kapinallisten tänne lähettämät tiedot kertovat, että Coahuilan valtion pääkaupungin Saltilon varusväki on noussut kapinaan Carranzaa vastaan.

Tampico kapinallisilla

Juarez, toukok. 9 p. — Tänne tiedotetaan, että Tampico, joka on yksi suurimmista satamakapungungeista Mexicossa, on joutunut kumouksellisille. Francisco Villa on julistanut aselevon kapinallisten kanssa, jota hän tulee jatkamaan siihen saakka kunnes saa tietää, salliiko kapinallisten johtaja kenraali Adolfo de la Huerta hänen joukkojen liittyä kumouksellisiin.

Kapinalliset sanovat carranzalaisten liittyvän heihin tarkoituksella toimia hajoituksen aikaansaamiseksi heidän keskuudessaan sisältäpäin. Kenraali Calles sanoo eritoten kenraalin Dieguezin, Austinin ja Castron liittyneen kapinallisiin tätä tarkoitusta silmälläpitäen.

Douglas, toukok. 9 p. — Nogalesissa vangittiin eilen kolme henkilöä, joiden syytetään yrittäneen salakuulla ammuksia Mexicoon. Viranomaiset takavarikoivat jonkun määrän ammuksia, jotka oli pakattu ruumiskirsuihin.

kuin 120,000 miestä lähteneen Moskovasta rintamalle. Puolalaiset tiedottavat viime keskiyökköön mennessä ottaaneensa 25,000 vankia, 120 tykkiä ja 418 kuulariiskua.

Suuri kokous Madison Square Gardenissa.
Tänä iltana pidettiin suuri vaalitaistelukokous Madison Square Gardenissa. Kymmenentuhatta kuulijaa maksoi 25 senttiä oivirahaa ja vaalitaistelurahastoon kerättiin suuri kolehti. Harvinaisen innostus vallitsi. Puhujina esiintyivät Algeron Lee, Parsons, Hillquit, Ameringer ja Steadman.

Foster konventionsionissa

New York, 8 p. toukok. — Myrskysiset suosiosonokset kohosivat Sosialistipuolueen konventionsionissa William Z. Fosterin, teräslakon tunnettu johtaja, kun hän puheessaan viittasi tulevaan suureen lakkoon, mikä tulee saattamaan voimaan työväestön vaatimukset. Edustajat osottivat mieltään 15 minuuttia.

Teräslakko hävittiin sentähden, että rautatieliäiset, kaivosmiehet ja toiset suuret teollisuusjärjestöt eivät ryhtyneet terästyöläisiä avustamaan.

Puolue ja päivänsyömykset.
Sosialistipuolue tulee ilmestämään kantansa ainakin seuraavissa päivän kysymyksissä: amnestiakysymys; hallituksen suhtautuminen työläköihin; puhe, paino- ja kokoonnuimisvapaus; verokysymys; perusteellisuksien kansallistaminen; yllisyyttä Palmerin vainot; ulkomaalaisten karkotukset; sota-voitot ja voittoilut; kansainliittokysymys; Irlannin itsenäisyyskysymys; pienten kansojen itsemääräämisoikeus.

Arvostellussa Woodrow Wilsonin hallitusta Morris Hillquit ennusti Sosialistipuolueen saavan 2,000,000 ääntä ensi vaaleissa. Hän sanoi puolueen kestävän viime vuoden tapausten tulikokeen. Kaikki maan mustat ja taantumukselliset voimat olivat viime vuoden aikana tehneet keskitettyä hyökkäystä Sosialistipuolueen vastaan vertoja haakevalla keinoilla laittomuudessa ja julmuudessa. Kaikkien hyökkäysten ja vainojen yksinomaista tarkoituksena oli demoraliseraa sosialistipuolue ja hävittää se perinpohjin. Vehkeilyt ovat epäonnistuneet sanoi Hillquit. Viimeiset kolme vuotta ovat perinpohjin todennet "hyvämielisen" poliittikan onnettomat ja surulliset seuraukset.

Jos löytyy suurempia joukko vanhojen puolueiden Messioihin uskavia työläisiä, niin on Woodrow Wilson perinpohjin hävittänyt tämän uskon. Sillä muistettakoon, että v. 1916 Woodrow Wilson runnasi radiokaalina.

SCHWAB EI OLE SAIKAKHTYNYT PALMERIN VAROTUKSISTA

Eräässä farmarien konventionsionissa piti tunnettu teräspohatta, Charles M. Schwab puheen, jossa lausui seuraavaa: "Olen suurimmasta määrässä optimistinen maani tulevaisuudesta. Minä en pelkää mitään bolshievistista maan hallituksen kukistamista, ja tarkoitukseni on kuluttaa enemmän rahaa kuin koskaan ennen — todellisuudessa tulen kuluttamaan kaikki mitä minulla on ja kaikki mitä voin lainata, rakentaakseni ja lisätäkseni liikettä."

Schwab ei nähtävästi ole ottanut vakavalta kannalta Mitchell Palmerin ilmoille laskemia kummitusjuttuja.

(Continued on Page Three)